

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหากฎหมายตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙
(กรณีสถานบริการนครถ้ำไนท์คลับขอต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ)

กรมตำรวจได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๖๐๑ (ป.๑)/๑๐๒๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กองบัญชาการตำรวจนครบาลได้หารือกรมตำรวจเกี่ยวกับกรณีสถานบริการนครถ้ำไนท์คลับขอต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๖ สถานบริการแห่งนี้เดิมตั้งอยู่เลขที่ ๘๕๖ ชั้น ๒ ถนนพิจิตร แขวงวังบูรพา เขต พระนคร กรุงเทพมหานคร โดยมีห้างหุ้นส่วนจำกัดเร็กซ์เซอร์วิไนท์คลับเป็นผู้รับอนุญาต โดย นายเกียรติ เตชะอุบล เป็นผู้แทน ทั้งนี้ ปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๒๓ ศาลแพ่งได้พิพากษาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดเร็กซ์เซอร์วิไนท์คลับล้มละลาย ฉะนั้น ในการขอต่ออายุใบอนุญาตประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลจึงมีคำสั่งลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๔ ไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่ออธิบดีกรมตำรวจเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๔ อธิบดีกรมตำรวจได้มีคำวินิจฉัยสั่งยกอุทธรณ์ตามบันทึกลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๔ โดยเห็นว่าเป็นการอุทธรณ์เกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

๒. เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๒๔ ก่อนที่อธิบดีกรมตำรวจจะสั่งยกอุทธรณ์นายเกียรติ ฯ ได้ยื่นคำร้องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อขอความเป็นธรรมอีกทางหนึ่งด้วยโดยอ้างว่าได้ดำเนินการผิดระเบียบหรือกฎหมายแต่อย่างใด การสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตเป็นการมิชอบ นายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีส่งเรื่องให้อธิบดีกรมตำรวจพิจารณา ทบทวนเพื่อให้ความเป็นธรรม อธิบดีกรมตำรวจได้พิจารณาทบทวนเรื่องนี้เสร็จเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ โดยอธิบดีกรมตำรวจมีความเห็นว่า คำสั่งของผู้บัญชาการตำรวจนครบาลที่สั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ผู้รับอนุญาต ก็เนื่องจากผู้รับอนุญาตถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย จึงมีผลอยู่จนกว่าศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย ดังนั้น หากผู้รับอนุญาตสามารถประนอมหนี้จนศาลเห็นชอบด้วย และมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายเมื่อใดแล้ว ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลก็ย่อมจะต่ออายุใบอนุญาตให้ เรื่องนี้ กองบัญชาการตำรวจนครบาลได้แจ้งให้สถานีตำรวจนครบาลท้องที่แจ้งผู้ร้องทราบ และกรมตำรวจได้เสนอให้เลขาธิการนายกรัฐมนตรีทราบแล้ว

๓. เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๒๖ นายเกียรติ ฯ ได้ไปยื่นคำร้องต่อสถานีตำรวจนครบาลท้องที่ เพื่อขอต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยได้แนบหนังสือของกองพิทักษ์ทรัพย์ ที่ ยธ.๐๓๐๔/๕๙๔๒ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๒๖ มาด้วย โดยหนังสือดังกล่าวแจ้งว่าศาลแพ่งได้มีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายของห้างหุ้นส่วนจำกัดเร็กซ์เซอร์วิ

ไนท์คลับ ตามมาตรา ๑๓๕ (๓)^๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ เป็นต้นไป ฉะนั้น เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๒๖ สารวัตรปกครอง ป้องกัน สถานีตำรวจนครบาลมักกะสัน จึงได้สอบถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากนายเกียรติฯ ได้ ความว่า สถานที่เดิมถูกเจ้าของอาคารขับไล่เนื่องจากสัญญาเช่าหมดอายุ และเจ้าของอาคาร ต้องการอาคารคืนเพื่อทำประโยชน์อย่างอื่น แต่นายเกียรติฯ ได้หาสถานที่ใหม่ได้แล้ว คือ อาคาร เลขที่ ๑๙๘๙ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร สถานีตำรวจ นครบาลท้องที่ได้ทำการตรวจสอบสถานที่ตั้งสถานบริการแห่งใหม่แล้ว ลักษณะอาคารไม่ขัดต่อ มาตรา ๗^๒ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ส่วนลักษณะภายในของอาคารไม่ขัด ต่อกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ข้อ ๙^๓ และได้ทำการสืบทางลับแล้ว ปรากฏว่าการย้ายสถานบริการครั้งนี้เนื่องจากสัญญา เช่าหมดอายุ และเจ้าของอาคารแห่งเดิมต้องการอาคารคืนเพื่อทำประโยชน์อย่างอื่น จึงมีหนังสือ ขับไล่ตามหนังสือลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๒๐

๔. คณะกรรมการพิจารณากลับกรองการต่ออายุใบอนุญาตสถานบริการตาม คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๕๗๓/๒๕๒๖ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๖ ได้พิจารณาเรื่องนี้ แล้ว เห็นว่า สถานบริการนครถ้ำไนท์คลับแห่งนี้ กองบัญชาการตำรวจนครบาลได้มีคำสั่งลงวันที่

^๑ มาตรา ๑๓๕ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอศาลมีอำนาจสั่ง ยกเลิกการล้มละลายได้ ถ้าปรากฏเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๓) หนี้สินของบุคคลล้มละลายได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

๑.ล๑

๑.ล๑

^๒ มาตรา ๗ อาคารหรือสถานที่ที่ขออนุญาตตั้งเป็นสถานบริการตามมาตรา ๔ ต้อง

(๑) ไม่อยู่ใกล้ชีวิตวัด สถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา โรงเรียน หรือสถานศึกษา โรงพยาบาล สถานพยาบาลที่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืน สโมสรเยาวชน หรือหอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก ในขนาด ที่เห็นได้ว่าจะก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่สถานที่ดังกล่าวแล้ว

(๒) ไม่อยู่ในย่านที่ประชาชนอยู่อาศัย อันจะก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนผู้อยู่ อาศัยใกล้เคียง

(๓) มีทางถ่ายเทอากาศสะดวก

^๓ ข้อ ๙ การจัดลักษณะภายนอกและภายในของสถานบริการ ตามมาตรา ๑๗ ให้เป็นดังนี้

(๑) มีห้องส้วมเพียงพอสำหรับบริการลูกค้า และมีที่ปัสสาวะชายแยกอยู่ต่างหากจากห้อง ส้วม

(๒) รักษาความสะอาดเรียบร้อยเป็นอย่างดี และมีให้มีกลิ่นเหม็นอันเป็นการรบกวนลูกค้า

(๓) ใช้โคมไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะมองเห็นและจำหน้ากันได้ในระยะไม่น้อยกว่า

๑.๕๐ เมตร

(๔) สถานบริการที่มีห้องบริการเฉพาะ ต้องมีตัวเลขอารบิกสีขาวยาวขนาดสูงอย่างน้อย ๕ เซนติเมตร ประจำเรียงตามลำดับที่หน้าประตูห้องบริการทุกห้องถ้าประตูเข้าออกมีบานปิดให้มีช่องสี่เหลี่ยม ขนาดสูง ๕ เซนติเมตร ยาว ๒๐ เซนติเมตรขึ้นไป ที่บานประตูเหนือพื้นห้อง ๑๗๐ เซนติเมตร และจะมีม่านบัง ทางด้านนอกด้วยก็ได้

๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๔ ไม่ต่ออายุใบอนุญาตประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ให้ และสถานีตำรวจนครบาลท้องที่ได้อำนาจสั่งของกองบัญชาการตำรวจนครบาลให้นายเกียรติ ๖ รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๔ ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๔ นายเกียรติ ๖ ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่ออธิบดีกรมตำรวจ และอธิบดีกรมตำรวจได้พิจารณาคำอุทธรณ์แล้ว มีคำสั่งยกอุทธรณ์ตามบันทึกสั่งลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๔ ในเมื่ออธิบดีกรมตำรวจได้มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์แล้ว คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมตำรวจก็ย่อม “เป็นที่สุด” ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๑^๕ ผู้รับอนุญาตจะมายื่นคำร้องขอต่ออายุใบอนุญาตประจำปีอีกไม่ได้ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ไม่ควรรออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ตามที่ขอ

๕. คณะกรรมการพิจารณากรณีการต่ออายุใบอนุญาตสถานบริการ

จึงได้มีบันทึกแจ้งมติของคณะกรรมการ ๖ ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต่ออายุใบอนุญาตทราบ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลได้พิจารณาความเห็นของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การพิจารณาไม่ต่ออายุใบอนุญาตสถานบริการแห่งนี้เนื่องจากถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย จึงมีผลอยู่จนกว่าศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายและกรมตำรวจก็ได้เคยมีความเห็นว่า หากห้างหุ้นส่วนจำกัดเร็กซ์เซอร์วิไนท์คลับสามารถประนอมหนี้จนศาลเห็นชอบด้วย และมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายเมื่อใดแล้ว ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลก็ย่อมจะต่ออายุใบอนุญาตให้ ต่อมาศาลได้มีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายแล้ว ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลจึงเห็นควรต่ออายุใบอนุญาตประจำปีให้ และได้ส่งเรื่องหารือกรมตำรวจ

๖. กรมตำรวจได้พิจารณาแล้วเห็นพ้องตามความเห็นของผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ฉะนั้น กรมตำรวจจึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ในกรณีดังกล่าวนี้ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลจะต่ออายุใบอนุญาตประจำปีให้ผู้รับอนุญาตได้อีกหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) แล้ว มีความเห็นดังนี้

มาตรา ๑๐^๕ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ บัญญัติว่าใบอนุญาต

“มาตรา ๑๑ ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการในกรุงเทพมหานคร ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมตำรวจ ในจังหวัดอื่น ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย การอุทธรณ์ให้กระทำภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันได้รับหนังสือพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งการไม่อนุญาต หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมตำรวจหรือปลัดกระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณีให้เป็นที่สุดท้าย หนังสือของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในวรรคแรก ต้องแสดงเหตุผลในการไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ผู้ขอทราบด้วย

“มาตรา ๑๐ ใบอนุญาตให้ตั้งสถานบริการให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ยื่นขอใบอนุญาต

ให้ตั้งสถานบริการให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่ยื่นคำขอใบอนุญาต ผู้รับอนุญาตที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอเสียก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ บัญญัติว่า ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมตำรวจภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันได้รับหนังสือพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต่ออายุใบอนุญาต คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมตำรวจให้เป็นที่สุด

สำหรับกรณีคร่ำไนท์คลับซึ่งมีห้างหุ้นส่วนจำกัดเร็กซ์เซอร์วิไนท์คลับเป็นผู้รับอนุญาต ได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ แต่ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๔ ไม่ต่ออายุใบอนุญาตประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ให้ เนื่องจากผู้รับอนุญาตสิ้นสภาพเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๖๙^๗ เพราะศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๒๓ และผู้รับอนุญาตได้รับหนังสือของผู้บัญชาการตำรวจนครบาลแจ้งการไม่ต่ออายุใบอนุญาตเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๔ ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๔ ผู้รับอนุญาตได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของผู้บัญชาการตำรวจนครบาลต่ออธิบดีกรมตำรวจ ซึ่งอธิบดีกรมตำรวจได้มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ตามบันทึกสั่งลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๔ แล้ว เนื่องจากผู้รับอนุญาตยื่นอุทธรณ์เกินกำหนดเวลา คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมตำรวจย่อมเป็นที่สุดตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ฯลฯ ฉะนั้น เมื่อศาลแพ่งมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายซึ่งมีผลให้ผู้รับอนุญาตเดิมกลับมีสภาพเป็นนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๖ และผู้รับอนุญาตได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๖ อีก นั้น ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลจะต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าวให้ไม่ได้ เพราะคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของอธิบดีกรมตำรวจเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๔ เป็นที่สุดแล้ว จะรื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่เป็นอย่างอื่นไม่ได้

ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) จึงมีความเห็นว่า ผู้บัญชาการตำรวจนครบาลไม่มีอำนาจต่ออายุใบอนุญาตให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดเร็กซ์เซอร์วิไนท์คลับตามที่ขอได้

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผู้รับอนุญาตผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขอเสียก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว จะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ (๔)

^๘มาตรา ๑๐๖๙ นอกจากในกรณีทั้งหลายที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๕๕ ท่านว่าห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนล้มละลายเมื่อห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๘